

RAPORT Z WIZYTACJI

(powtórna ocena programowa - profil praktyczny)

dokonanej w dniu 26.09.2016 na kierunku fizjoterapia w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym, realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Zdrowia Publicznego Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: dr hab. n. med. Maciej Krawczyk członek PKA
członkowie: prof. nadzw.dr hab. n.o zdr. Teresa Pop członek PKA**

Część I: Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 808/2014 Prezydium PKA z dnia 20 listopada 2014.

Uzasadnienie wydan ej oceny warunkowej stanowiły zastrzeżenia dotyczące:

1. „W ofercie kształcenia opartej na KRK efekty kształcenia winny właściwie określać kompetencje fizjoterapeuty. Obecnie część efektów kształcenia opisuje kompetencje lekarza specjalisty rehabilitacji leczniczej, a nie fizjoterapeuty. Uczelnia deklaruje doskonalenie programu kształcenia, jednak w odpowiedzi na Raport nie zawarła żadnej konkretnej informacji o tych działaniach.”

2. 1. „W ofercie kształcenia na rok akademicki 2012/2013 i 2013/2014 (według KRK) nieprawidłowo sformułowano niektóre z efektów kształcenia z kategorii umiejętności tzn. efekt K_U04 „Potrafi podjąć się diagnostyki i terapii w zakresie wybranych schorzeń występujących u pacjenta lub w grupie społecznej” oraz efekt K_U11 „Potrafi interpretować zgromadzone dane do wykonywania wszelkich zabiegów fizjoterapeutycznych, w tym wyniki typowych badań klinicznych i diagnostycznych”. W tak zapisanym kształcie efekty te są właściwe dla kierunku lekarskiego, a nie dla kierunku fizjoterapia.”

2. 2. „Wadliwy sposób weryfikacji efektów kształcenia przypisany niektórym przedmiotom klinicznym (np. fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurologii dziecięcej, fizjoterapia kliniczna w chorobach narządu ruchu w reumatologii, fizjoterapia kliniczna w geriatrici,

fizjoterapia kliniczna w onkologii) nie pozwala ocenić stopnia osiągnięcia tych efektów, co w rezultacie może spowodować, że absolwent nie będzie posiadał wszystkich kompetencji właściwych fizjoterapeucie, zwłaszcza odnosząc się do umiejętności praktycznych.”

2.3. „Uczelnia nie stosuje zasady prawidłowej numeracji efektów kierunkowych i przedmiotowych, co wprowadza nieporządek informacyjny.”

3. Sposób zawierania umów i prowadzenia dokumentacji związanej z praktykami zawodowymi nie pozwala na ocenę, jaka grupa studentów kierunku „fizjoterapia” faktycznie realizuje praktyki zawodowe w wymaganej liczbie godzin we właściwie dobranej bazie dydaktycznej. W przedstawionych umowach dotyczących kształcenia praktycznego brak jest informacji, dla jakiego kierunku studiów są zawarte oraz jaką liczbę osób placówka może przyjąć na praktyki.”

4. „Obsada niektórych przedmiotów nie gwarantuje realizacji założonych efektów kształcenia. Dotyczy to w szczególności: „Podstaw diagnostyki obrazowej”, „Fizjoterapii klinicznej w chorobach narządów wewnętrznych”, „Fizjoterapii klinicznej w psychiatrii”, „Fizjoterapii klinicznej w pediatrii”.”

5. „Informacje zawarte w porozumieniach z jednostkami ochrony zdrowia na realizację praktyk zawodowych nie stwarzają możliwości oceny, czy infrastruktura tych jednostek jest właściwa do realizacji założonych dla tej formy kształcenia efektów kształcenia.”

6. „Jednostka nie monitoruje losów absolwentów, nie w pełni zabezpiecza warunki do nabywania i doskonalenia niezbędnych umiejętności praktycznych, a także studenckiej działalności naukowej. Nie aktywizuje studentów do krajowej i międzynarodowej mobilności.”

7. „Jednostka nie wypracowała przejrzystej struktury zarządzania kierunkiem studiów oraz nie dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia. Brak wyników oceny nie pozwala na rewizję programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.”

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I – należy przedstawić podjęte przez jednostkę działania naprawcze oraz ocenić ich skuteczność

Ad 1. Uczelnia przedstawiła nowe, poprawione efekty kształcenia w których odniesiono się do zarzutów PKA. Obecne efekty kształcenia nie budzą poprzednich wątpliwości. Zarzut zostaje uchylony.

Ad. 2. 1. Zarzut zostaje uchylony z powodów wymienionych w punkcie nr 1.

Ad. 2. 2. Uczelnia przedstawiła nowe sylabusy przedmiotów. ZW PKA zapoznał się z sylabusami przedmiotów, które w czasie poprzedniej wizytacji były poddane krytycznej ocenie.

„Fizjoterapia kliniczna w chorobach narządów wewnętrznych w geriatricii”. Należy stwierdzić, że weryfikacja efektów kształcenia jest prawidłowa. Przyjęto następujące metody weryfikacji dla umiejętności: plan pracy, arkusz diagnostyczny, dyskusja, obserwacja, zaliczenie praktyczne. Z zakresu wiedzy: plan pracy, dyskusja. Z zakresu kompetencji społecznych: dyskusja.

„Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurologii dziecięcej”. Przyjęto następujące sposoby weryfikacji: egzamin. Wiedza: egzamin kolokwium. Umiejętności: zaliczenie praktyczne na sobie i zaliczenie na pacjencie, prezentacja artykułu na ćwiczeniach. Z zakresu kompetencji społecznych: przedstawienie artykułu na ćwiczeniach, kolokwium.

„Fizjoterapia kliniczna w chorobach narządów wewnętrznych w onkologii”. Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wykładów i ćwiczeń - zaliczenie na ocenę. Wiedza: obserwacja, zaliczenie, Umiejętności: zaliczenie praktyczne na pacjencie, aktywność, obserwacja. Z zakresu kompetencji społecznych: dyskusja, obserwacja.

„Fizjoterapia kliniczna w chorobach narządu ruchu w reumatologii”. Weryfikacja w czasie egzaminu. Wiedza: planowanie, aktywność. Umiejętności: rozwiązywanie problemu, badanie pacjenta, zaliczenie praktyczne, planowanie badania, aktywność, dyskusja. Z zakresu kompetencji społecznych: dyskusja, umiejętność współpracy, rozwiązywanie problemu, umiejętność współpracy.

Zarzut zostaje uchylony.

Ad. 2.3. Po zapoznaniu się z sylabusami praktyk zawodowych zawartych w Załączniku nr 3 można uznać przyjęty przez Uczelnię system, za prawidłowy. **Zatem w tym zakresie zarzut zostaje uchylony.**

Ad. 3. ZW PKA przeprowadził analizę 32 umów pomiędzy Uczelnią a podmiotami leczniczymi w zakresie przeprowadzania praktyk zawodowych. Wszystkie umowy posiadają zobowiązanie podmiotów leczniczych do przyjęcia studentów na praktyki zawodowe zgodnie z załączonymi wykazami. Część podmiotów ma wykazaną konkretną liczbę studentów już umowie. Część umów jest aneksowana. W umowach umieszczono informację o prowadzeniu szkolenia dla studentów kierunku fizjoterapia. Podpisane umowy nie budzą wątpliwości w zakresie jakości bazy dydaktycznej gdyż są to w znacznej większości znane szpitale wieloprofilowe takie jak: Szpital Wojewódzki w Poznaniu, Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie, SP ZOZ Krotoszyn, SP ZOZ Maki i Dziecka Poznań, Nowy Szpital w Kostrzynie nad Odrą, Wojewódzki Szpital Zespolony w Lesznie, SP ZOZ Nowy Tomyśl, Szpital w Puszczykowie, SP ZOZ Radziejów, Szpital Rejonowy w Rawiczu, Szpital Powiatowy w Słubicach, Szpital w Skwierzynie, SP ZOZ Szamotuły, SP WSZ w Szczecinie, Szpital w Śremie, SP ZOZ Nowy Szpital w Świebodzinie, Szpital Powiatowy we Wrześni. Powyższe jednostki ochrony zdrowia dysponują bazą i infrastrukturą zapewniającą szeroko rozumianą opiekę rehabilitacyjną. Nie ma zatem wątpliwości co do zapewnienia warunków dla praktyk zawodowych w zakresie 5 wymienionych w sylabusach ~~tematów~~ praktyk.

Zarzut zostaje uchylony.

Ad. 4 Na podstawie dostępnej dokumentacji źródłowej Zespół Wizytujący PKA potwierdził kompetencje tzn. doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią wszystkich wykładowców i nauczycieli akademickich w zakresie przedmiotów: „Podstaw diagnostyki obrazowej”, „Fizjoterapii klinicznej w chorobach narządów wewnętrznych”, „Fizjoterapii klinicznej w psychiatrii”, „Fizjoterapii klinicznej w pediatrii”. Doświadczenie to dotyczy zawodu lekarza o specjalizacji chirurgii i ortopedii, pracy w określonych jednostkach ochrony zdrowia (psychiatria, choroby wewnętrzne, pediatria). **W związku z tym zarzut zostaje uchylony.**

Ad. 5 Na podstawie otrzymanych umów z jednostkami ochrony zdrowia oraz jednostkami pedagogicznymi należy stwierdzić, że nie budzą one zarzutu pod względem infrastruktury. Ponieważ większość z tych jednostek stanowią ośrodki, których organem założycielskim jest skarb państwa, wojewodowie lub powiaty nie należy zakładać, że nie posiadają podstawowej infrastruktury do realizacji założonych efektów kształcenia. Zespół Wizytujący PKA zaleca Uczelni stworzenie narzędzi w postaci ankiet lub wizytacji pracowników uczelni we wszystkich jednostkach wykorzystywanych do prowadzenia praktyk. ZW PKA uznaje jednak, że na podstawie otrzymanych umów oraz przeprowadzenia wizytacji w jednej z jednostek **istnieją podstawy do uchylenia zarzutu. Wizytowano Szpital Wojewódzki w Puszczykowie. Zakład Rehabilitacji zapewniający świadczenia dla pacjentów szpitala jest dobrze wyposażony w sprzęt do kinezyterapii oraz w sprzęt do fizykoterapii. Rehabilitacja prowadzona jest w warunkach stacjonarnych. Studenci podczas praktyk mają możliwość pracy z pacjentami ze schorzeniami ortopedycznymi, kardiologicznymi, neurologicznymi i innymi. Warunki dla prowadzenia praktyk studenckich są bardzo dobre.**

Zarzut zostaje uchylony.

Ad. 6 W części dotyczącej studenckiej działalności naukowej oraz braku aktywizacji studentów do krajowej i międzynarodowej mobilności zarzut zostaje **w części uchylony, ponieważ uczelnia podjęła starania o dofinansowanie projektu, ale nie podjęła działań w kierunku działalności naukowej. Brak jest w dalszym ciągu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez Uczelnię oraz aktywizacji studentów do mobilności krajowej i zagranicznej. Uczelnia deklaruje rozpoczęcie takiej współpracy. Uczelnia podjęła działania, które w przyszłości dadzą być może wyniki współpracy międzynarodowej. Działania, które podjęto w tym kierunku to założenie złożenie Wniosku o dofinansowanie projektu operacyjnego, „PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ” (projekt wdrożeniowy) do NCBiR o tytule: „Wdrożenie i realizacja nowego międzynarodowego programu kształcenia w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu”. Uczelnia czeka na odpowiedź.**

Zarzut zostaje w części uchylony.

Ad. 7 ZW PKA zapoznał się z oceną zajęć dydaktycznych przeprowadzaną wśród studentów w latach 2014/2015 i 2015/2016. Dokonano oceny 12 pracowników (sześciu rocznie). Przejrzano wyniki oraz indywidualne karty ocen indywidualnych studentów.

„Opinia studentów na temat organizacji i przebiegu procesu dydaktycznego oraz wykładowców na kierunku Fizjoterapia w roku akademickim 2014-2016”. Nie podjęto (nie wdrożono żadnych działań następczych) do wyników ankiet mimo, że opinie studentów nie były jednoznaczne. W latach 2014-2016 przeprowadzono ocenę nauczycieli (440 ankiet) Odpowiedzi były pozytywne ale również część ocen była negatywna. Władze uczelni przeprowadziły rozmowę z osobami, które otrzymały ocenę negatywną i w wyniku tych rozmów dwie osoby zostały zwolnione. Zespół Wizytujący zapoznał się z dokumentami dotyczącymi aktywności interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych Uczelni - kierunku Fizjoterapia. Podpisano stosowne umowy o współpracy z szeregiem pracodawców z zakresu opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie, gabinety fizjoterapii). Uczelnia w okresie od kwietnia do sierpnia 2015 roku zasięgnęła opinii 11 interesariuszy zewnętrznych dotyczących zgodności Efektów Kształcenia na kierunku Fizjoterapia studiów pierwszego stopnia z potrzebami rynku pracy. Uczelnia przedstawiła także oryginały 9 ankiet wypełnionych w okresie od listopada 2014 do czerwca 2016 przez interesariuszy wewnętrznych dotyczących „Oceny zakładanych efektów kształcenia na kierunku fizjoterapia” . Ankieta zawiera 3 zamknięte pytania z możliwością 5 odpowiedzi na każde pytanie na temat oceny efektów na 3 poziomach to jest w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uczelnia przedstawiła kilkadziesiąt deklaracji studentów z lat 2014-2016 dotyczących wyboru tematu pracy dyplomowej zaakceptowanych przez promotorów. Uczelnia przedstawiła „Ocenę poprawności merytorycznej i formalnej sylabusów przedmiotowych” w postaci „Protokołów oceny programu przedmiotu na podstawie sylabusów” w liczbie siedmiu dotyczących siedmiu różnych przedmiotów. Protokoły zawierają uwagi i propozycje zmian sylabusów. wykonanych pomiędzy październikiem 2014 a grudniem 2015. Uczelnia przedstawiła oryginały „Oceny jakości kształcenia i organizacji zajęć dydaktycznych przez studentów” w postaci 29 ankiet zawierających 7 pytań otwartych i zamkniętych (każde pytanie zarówno zamknięte i otwarte). Pytania dotyczą przejrzystości programu i planu studiów, przedmiotów zawodowych, zmian terminów zajęć, częstotliwości zajęć, czasu trwania zajęć. Ankiety dają zróżnicowany obraz wielu testowanych aspektów studiowania. Uczelnia przedstawiła wykaz hospitacji wykonanych w latach 2013/2014 (7 hospitacji), 2014/2015 (10 hospitacji) i 2015/2016 (12 hospitacji). Arkusze hospitacyjne są ~~wydają się być~~ skonstruowane prawidłowo i zawierają wpisane ręcznie: uwagi do sylabusu przedmiotowego, określenie i realizację celów zajęć, sformułowanie i realizację efektów kształcenia, metody weryfikacji efektów kształcenia, dobór treści, metody prowadzenia zajęć, aktywizowanie studentów, przygotowanie i wykorzystanie materiałów dydaktycznych, komunikacje prowadzącego ze studentami, oraz inne spostrzeżenia hospitującego. Uczelnia przedstawiła sprawozdania z trzech spotkań Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w sprawie Kierunku Fizjoterapia z Listopada i Grudnia 2015 i Stycznia 2016. Tematami poruszonymi w czasie spotkań były między innymi dyskusja na temat pytań egzaminacyjnych studentów II roku pod kątem ich przydatności do weryfikacji w sylabusach, hospitacji wewnętrznych, weryfikacji efektów kształcenia zawartych w sylabusach przedmiotowych z fizjoterapii klinicznej w ortopedii i traumatologii i fizjoterapii klinicznej w kardiologii.

Na podstawie otrzymanych dokumentów źródłowych oraz po ich analizie podjęto decyzję o uchyleniu zarzutu.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach wprowadzonych w uczelni/jednostce w ocenianym okresie oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

W ocenianym okresie z minimum kadrowego wyłączono 2 nauczycieli akademickich w związku z obopólną (uczelni i nauczycieli) wolą. W zamian przedstawiono dokumentację dwóch nowych osób włączonych do minimum kadrowego reprezentujących obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.. Przedstawione zmiany są w pełni uzasadnione ocenami studentów co do osób z którymi rozwiązano umowy o pracę. Uczelnia zaktywizowała współpracę z interesariuszami zewnętrznymi poprzez ich opiniowanie programów kształcenia. Uczelnia podpisała umowy o współpracę z nowymi jednostkami ochrony zdrowia w zakresie praktyk zawodowych.

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompletności wprowadzonych zmian

W oparciu o analizę przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji oraz na podstawie rozmów przeprowadzonych z Rektorem Uczelni, Władzami Wydziału, Zespołem Programowym na kierunku fizjoterapii, Koordynatorem Praktyk Studenckich, Przewodniczącą Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia można stwierdzić, iż większość nieprawidłowości przedstawionych w Uchwale **Nr 808/2014** Prezydium PKA z dnia 20 listopada 2014 r. zostały usunięte. W związku z dokonanymi zmianami Zespół Oceniający proponuje przyznać ocenę pozytywną.

Dr hab. n. med. Maciej Krawczyk